

Undervisningsplan

Den generelle del

- **Grundforløbet**
- **Social- og sundhedsuddannelsen**
- **Den Pædagogiske assistentuddannelse**

Gældende for hold med opstart efter 1. januar 2016

Uddannelser på SOSU Sjælland	5
Grundforløb 1 – formål og opbygning	5
Formålet med grundforløb 1	5
Grundforløb 1 - EUX	5
Indhold på grundforløb 1	5
Valgfag på grundforløb 1	5
Virksomhedsforlagt undervisning på grundforløb 1	5
Grundforløb 1 "Human2Human EUD" – fag og niveauer	6
Grundforløb 1 "Human2Human EUX" – fag og niveauer	6
Hovedforløbenes formål og opbygning	7
Grundforløb 2	7
Indhold på grundforløb 2	7
Valgfag på grundforløb 2	7
Virksomhedsforlagt undervisning på grundforløb 2	7
Social- og sundhedsuddannelsen	8
Uddannelsens varighed	8
Uddannelsens fag og niveauer	9
Grundforløb 2 rettet mod social- og sundhedsuddannelsen	9
Social- og sundhedsuddannelsen - Trin 1 – for alle uanset alder	9
Social- og sundhedsuddannelsen – Trin 2 for unge under 25 år	9
Social- og sundhedsuddannelsen - Trin 2 for voksne over 25 år (EUV)	10
Ekspertfag og talentspor	10
Valgfri specialefag	11
Oversigt over valgfri specialefag	11
Valgfag	12
Praktik	12
Pædagogisk assistentuddannelse	13
Formål med uddannelsen	13
Uddannelsens varighed	13
Uddannelsens fag og niveauer	13
Grundforløb 2 rettet mod pædagogisk assistentuddannelse	13
Pædagogisk assistentuddannelse for unge under 25 år	14
Pædagogisk assistentuddannelse for voksne over 25 år (EUV)	14
Ekspertfag og talentspor	15
Valgfri specialefag	15
Oversigt over valgfri specialefag	16
Valgfag	16
Praktik	16
Generelt for SOSU Sjælland	17
Pædagogiske og didaktiske overvejelser	17
Lærerkvalifikationer	17
Uddannelsesplan og uddannelsesbog	17
Elevens personlige uddannelsesplan	17
Uddannelsesbog (gælder kun hovedforløb)	18

Godskrivning	18
Realkompetencevurdering	18
Godskrivning for praktik	19
Godskrivning for skoleundervisning	19
Påbygning	20
Praktikuddannelsen	21
Formål	21
Tilrettelæggelse	21
Progression i praktikmålene	21
Social- og sundhedsuddannelsen	21
Pædagogisk assistentuddannelse	22
Vejledning i praktikken	22
Fordybelsestid i praktikken	23
Praktik i udlandet	24
Vejledning og støtte i uddannelsen	24
Bedømmelsesplan og prøvebestemmelser	24
Løbende evaluering i skole- og praktikperioder	25
Samtaler og karaktergivning	26
Praktikerklæring	26
Standpunktsbedømmelser i praktikuddannelsen	27
Prøvers antal og placering i skoleuddannelserne	28
Praktiske oplysninger om uddannelserne	29
Bilag 1: Taksonomier i skole- og praktikuddannelsen	30

Indledning til den lokale undervisningsplan

Denne del af den lokale undervisningsplan indeholder generel informationer om de uddannelser, der udbydes på SOSU Sjælland:

- Grundforløb 1
- Grundforløb 2
- Pædagogisk assistentuddannelse
- Social- og sundhedsuddannelsen Trin 1: Social- og sundhedshjælperuddannelsen
- Social- og sundhedsuddannelsen Trin 2: Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Undervisningsplanen giver anvisninger på de overordnede linjer i uddannelserne, deres opbygning teoretisk og praktisk samt fag og prøveformer.

Første del indeholder overordnede beskrivelser af de uddannelser, der udbydes på SOSU Sjælland. Vi udbyder pædagogisk assistentuddannelse, social- og sundhedsuddannelsen Trin 1 (social- og sundhedshjælperuddannelsen) samt social- og sundhedsuddannelsen Trin 2 (social- og sundhedsassistentuddannelsen) som EUD (erhvervsuddannelse for personer der starter deres uddannelse inden de fylder 25 år) og EUV (erhvervsuddannelse for voksne, det vil sige personer der er over 25 år når de starter deres uddannelse).

Både EUD og EUV beskrives i den første del af den generelle del af den lokale undervisningsplan. I den første del indgår der ligeledes information om de valgfag samt talentspor, der udbydes på SOSU Sjælland.

Anden del indledes med en henvisning til skolens pædagogiske og didaktiske overvejelser, samt en beskrivelse af nogle af de redskaber, der benyttes til at tilrettelægge den enkelte elevs uddannelse. Der er afsnit vedrørende skole- og praktikdelen. I dette afsnit beskrives de forskellige tiltag som praktikken gør for at skabe de bedste rammer for elevens læring i praksis. Det drejer sig fx om afholdelse af samtaler samt elevens mulighed for fordybelsestid. I anden del er der desuden en beskrivelse af, hvilke særlige tilbud SOSU Sjælland kan yde til elever, herunder en beskrivelse af de særlige vejledningsmæssige tilbud, der er til rådighed for eleven i uddannelserne. Endelig er der en oversigt over de bedømmelser og prøver, der findes i uddannelserne, og sidst i dokumentet findes der henvisninger og links til det gældende lovgrundlag for uddannelserne.

Uddannelser på SOSU Sjælland

Grundforløb 1 – formål og opbygning

Formålet med grundforløb 1

Formålet med grundforløb 1 er at introducere til erhvervsuddannelserne generelt samt bane vejen for at eleven kan vælge det fag, vedkommende ønsker at blive uddannet indenfor.

Grundforløb 1 er for den elev, der starter direkte efter 9. eller 10. klasse, eller senest i august året efter at grundskolen er afsluttet.

Grundforløb 1 er erhvervsintroducerende og giver almene og brede erhvervsfaglige kompetencer, der støtter og giver afklaring omkring valg af uddannelse. Grundforløb 1 varer 20 uger (1/2 år), og er rettet mod en fagretning (se nedenstående). Efter grundforløb 1 har eleven adgang til alle erhvervsuddannelser i landet.

Grundforløb 1 - EUX

Som noget nyt kan du tage EUX-velfærd på SOSU Sjælland. Med EUX-velfærd kan du både få en erhvervsuddannelse og en studenterhue. EUX-velfærd indeholder nogle andre fag og der undervises på nogle højere niveauer end på et normalt grundforløb.

Indhold på grundforløb 1

Grundforløb 1 på SOSU Sjælland hedder "Human2Human EUD" og "Human2Human EUX". Klik på nedenstående links og læs meget mere om grundforløbene:

- [Human2Human EUD](#)
- [Human2Human EUX](#)

Valgfag på grundforløb 1

Eleven på grundforløb 1 har to ugers valgfag. Formålet med valgfagene er, at eleven kan dygtiggøre sig eller få ekstra undervisning inden for områder, hvor de har behov for støtte.

Valgfagene er tilrettelagt sådan, at eleven kan vælge imellem undervisning inden for støttefag, bonusfag og grundfag. De udbudte valgfag kan variere på de forskellige afdelinger af SOSU Sjælland. Valgfagskataloget kan ses på skolens hjemmeside [Klik her](#).

Virksomhedsforlagt undervisning på grundforløb 1

Eleven på grundforløb 1 kommer ud i virksomhedsforlagt undervisning (VFU), dvs. at eleven får mulighed for at få en fornemmelse for, hvad det vil sige at arbejde inden for børne- og ældreområdet.

Formålet med VFU er, at eleven bliver mere afklaret i forhold til valg af uddannelse inden opstart på grundforløb 2. VFU giver endvidere mulighed for at gøre teoriundervisningen mere praksisnær og optimere koblingen mellem skole og praktik.

Som elev får man mulighed for at komme ud i VFU to gange i løbet af sin uddannelse. Den ene gang skal eleven i VFU i børneområdet, den anden gang foregår VFU i ældreområdet.

Eleven er ikke alene i VFU, men skal sammen med sine klassekammerater arbejde med at udvikle nogle aktiviteter, som skal afprøves i praksis i børne- eller ældreområdet. Læs mere om VFU [her](#):

Grundforløb 1 "Human2Human EUD" – fag og niveauer

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	E-niveau/C-niveau	4 uger
Engelsk	F-niveau	2 uger
Erhvervsfag 1		
Erhvervsintroduktion		2 uger
Erhvervsfag 2		
Arbejdspladskultur		1,5 uger
Praktikpladssøgning		1 uge
Samfund og sundhed		1,5 uger
Erhvervsfag 3		
Arbejdsplanlægning og samarbejde	Niveau 1	1 uge
Faglig kommunikation	Niveau 1	1 uge
Faglig dokumentation	Niveau 1	1 uge
Innovation	Niveau 2	2 uger
Metodelære	Niveau 1	1 uge
Valgfag		
Valgfag		2 uger

I alt 20 uger

Grundforløb 1 "Human2Human EUX" – fag og niveauer

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	C-niveau	2,5 uger
Engelsk	F-niveau	3 uger
Samfundsfag	C-niveau	2,5 uger
Erhvervsfag 1		
Erhvervsintroduktion		2 uger
Erhvervsfag 2		
Arbejdspladskultur		1,5 uger
Praktikpladssøgning		1 uge
Samfund og sundhed		1,5 uger
Erhvervsfag 3		
Arbejdsplanlægning og samarbejde	Niveau 1	1 uge
Faglig kommunikation	Niveau 1	1 uge
Faglig dokumentation	Niveau 1	1 uge
Innovation	Niveau 2	2 uger
Metodelære	Niveau 1	1 uge

Hovedforløbenes formål og opbygning

På SOSU Sjælland udbydes følgende hovedforløb:

- Social- og sundhedsuddannelsen Trin 1: Social- og sundhedshjælper
- Social- og sundhedsuddannelsen Trin 2: Social- og sundhedsassistent
- Pædagogisk assistent

Hvert hovedforløb starter for de fleste med et grundforløb 2, som er målrettet det specifikke hovedforløb.

Grundforløb 2

Hovedforløbene og grundforløb 2 ses som et sammenhængende forløb. Grundforløb 2 er en praksisnær indledende del af en erhvervsuddannelse. Formålet med grundforløb 2 er, at eleven arbejder på at opfylde de adgangskrav, som er gældende ved overgangen til hovedforløbet, og undervisningen er derfor specifikt rettet imod det hovedforløb, eleven ønsker at søge ind på. Grundforløb 2 giver faglige og personlige kompetencer til at gennemføre et hovedforløb.

Alle elever skal i princippet gennemføre hele eller dele af grundforløb 2. Hvor stor en del af grundforløb 2 den enkelte elev skal følge afgøres ved en realkompetencevurdering, der tager udgangspunkt i elevens tidligere erhvervs- og uddannelsesmæssige erfaringer og kompetencer. Realkompetencevurderinger er beskrevet senere i dette dokument.

Indhold på grundforløb 2

Grundforløb 2 er målrettet det hovedforløb (den uddannelse), som eleven ønsker at gennemføre. Grundforløb 2 er dermed indholdsmæssigt forskelligt afhængigt af, om eleven ønsker at tage social- og sundhedsuddannelsen eller ønsker at uddanne sig til pædagogisk assistent. Begge grundforløb 2 består dog af en række grundfag samt et 12 ugers uddannelsesspecifikt fag.

Valgfag på grundforløb 2

Den elev, der allerede har de påkrævede grundfagsniveauer for at komme på hovedforløb skal have mulighed for få valgfag på grundforløb 2. Formålet med valgfagene er, at eleven kan dygtiggøre sig eller få ekstra undervisning inden for områder, hvor eleven har behov for at udvikle deres viden og færdigheder.

Valgfagene er tilrettelagt sådan, at eleven kan vælge imellem undervisning inden for støttefag, bonusfag og grundfag. De udbudte valgfag kan variere på de forskellige afdelinger af SOSU Sjælland. Valgfagskataloget kan ses på skolens hjemmeside [Klik her](#).

Virksomhedsforlagt undervisning på grundforløb 2

Alle elever på grundforløb 2 kommer ud i virksomhedsforlagt undervisning. Eleven får dermed set, hvad det vil sige at arbejde inden for det arbejdsområde eleven ønsker at uddanne sig indenfor.

- På det grundforløb 2, der ligger forud for social- og sundhedsuddannelsen kommer eleven i virksomhedsforlagt undervisning inden for ældreområdet.

- På det grundforløb 2, der ligger forud for pædagogisk assistent uddannelse kommer eleven i virksomhedsforlagt undervisning inden for *børneområdet*.

Eleven kommer ud i virksomhedsforlagt undervisning én gang i løbet af sin uddannelse. Den virksomhedsforlagte undervisning foregår over fire dage og der er efterfølgende en opsamlingsdag, hvor eleven kan bearbejde sine indtryk sammen med sine klassekammerater.

Den virksomhedsforlagte undervisning giver endvidere mulighed for at gøre teoriundervisningen mere praksisnær og optimere koblingen mellem skole og praktik. Læs mere om virksomhedsforlagt undervisning [her](#)

Social- og sundhedsuddannelsen

Social- og sundhedsuddannelsen har som overordnet formål, at eleven gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområder:

- 1) Borgerrettet og patientrettet sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse.
- 2) Det social- og sundhedsfaglige myndighedsområde.
- 3) Personlig og praktisk hjælp og støtte til egenomsorg.
- 4) Professionel omsorg, pleje og sygepleje.
- 5) Aktivitet og rehabilitering.
- 6) Kommunikation, dokumentation, vejledning og instruktion.
- 7) Koordinering, administration og styring.

Uddannelsens varighed

Uddannelsens varighed varierer afhængig af, om eleven er under eller over 25 år.

Uddannelsen består af:

- Grundforløb 2: Op til 20 ugers skoleundervisning
- Trin 1 social- og sundhedshjælper for alle uanset alder: 1 år og 2 måneder heraf 17 ugers skoleundervisning.
- Trin 2 social- og sundhedsassistent for unge under 25 år: 1 år og 8 måneder heraf 32 ugers skoleundervisning.
- Trin 2 social- og sundhedsassistent for voksne over 25 år: 1 år og 7 måneder heraf 28 ugers skoleundervisning

Uddannelsens fag og niveauer

Grundforløb 2 rettet mod social- og sundhedsuddannelsen

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	D-niveau	2 uger
Naturfag	E-niveau	4 uger
Valgfag		2 uger
Uddannelsesspecifikt fag		
Uddannelsesspecifikt fag		12 uger

I alt 20 uger

Social- og sundhedsuddannelsen - Trin 1 – for alle uanset alder

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Bundne uddannelsesspecifikke fag		
Social- og sundhedssektoren	Avanceret	2 uger
Pleje og dokumentation	Avanceret eller ekspert	5 uger
Rehabilitering & social- og sundhedsfaglig indsats	Avanceret eller ekspert	3,5 uger
Psykologi og kommunikation	Avanceret	2,5 uger
Arbejds miljø og ergonomi	Avanceret	1 uge
Valgfag og valgfri specialefag		
Valgfag		2 uger
Valgfri specialefag	Avanceret	1 uge

I alt 17 uger

Social- og sundhedsuddannelsen – Trin 2 for unge under 25 år

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	C-niveau	2 uger
Naturfag	C-niveau	4 uger
Engelsk	D-niveau	2 uger
Bundne uddannelsesspecifikke fag		
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	Avanceret eller ekspert	3 uger
Somatisk sygdomslære	Avanceret	3 uger
Psykiatrisk sygdomslære	Avanceret	2 uger
Farmakologi og medicin håndtering	Avanceret	2 uger
Sygepleje	Avanceret eller ekspert	5 uger
Forebyggelse og rehabilitering	Avanceret eller ekspert	3 uger
Sundhedspædagogik og kommunikation	Avanceret	3 uger
Valgfag og valgfri specialefag		
Valgfag		1 uge
Valgfri specialefag	Avanceret	2 uger

I alt 32 uger

Social- og sundhedsuddannelsen - Trin 2 for voksne over 25 år (EUV)

Eleven, der er fyldt 25 år på tidspunktet for erhvervsuddannelsens begyndelse, skal gennemføre uddannelsen som EUV (erhvervsuddannelse for voksne).¹

EUV har samme mål, niveauer og afsluttende prøve som den tilsvarende erhvervsuddannelse for unge og giver ret til tilsvarende uddannelsesbevis og samme betegnelse. En EUV indledes med en vurdering af elevens praktiske og teoretiske kompetencer med udgangspunkt i målene for uddannelsen.² Læringsaktiviteterne for unge og voksne kan være forskellige.

Der skelnes mellem 3 modeller for EUV:

- 1) EUV1: Elever med min. 2 års meget specifik, relevant erhvervserfaring.
- 2) EUV2: Elever med mindre end 2 års specifik, relevant erhvervserfaring eller forudgående uddannelse.
- 3) EUV 3: Elever, der hverken har relevant erhvervserfaring eller forudgående uddannelse.³

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	C-niveau	2 uger
Naturfag	C-niveau	4 uger
Engelsk	D-niveau	2 uger
Bundne uddannelsesspecifikke fag		
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	Avanceret eller ekspert	3 uger
Somatisk sygdomslære	Avanceret	3 uger
Psykiatrisk sygdomslære	Avanceret	2 uger
Farmakologi og medicin håndtering	Avanceret	2 uger
Sygepleje	Avanceret eller ekspert	4 uger
Forebyggelse og rehabilitering	Avanceret eller ekspert	2 uger
Sundhedspædagogik og kommunikation	Avanceret	2 uger
Valgfag og valgfri specialefag		
Valgfag		1 uge
Valgfri specialefag	Avanceret eller ekspert	1 uge

I alt 28 uger

Fagenes mål kan ses i gældende uddannelsesordning.

Ekspertfag og talentspor

Eleven, der ønsker og har forudsætninger for at gennemføre udvalgte fag på højere niveau (ekspertniveau), har mulighed for dette. Den vejledende varighed for faget på højere niveau skal svare til varigheden af faget på obligatorisk niveau.

Eleven kan vælge at tage ét eller flere fag på ekspertniveau. Hvis eleven (i samarbejde med arbejdsgiver) vælger at tage alle ekspertfag på det enkelte trin er eleven på det, der kaldes et

¹ Hvis en elev påbegynder uddannelsen (grundforløbet) inden de er fyldt 25 år vil de efterfølgende altid være en EUD-elev også selvom de er fyldt 25 år inden de starter på hovedforløbet.

² LBK 789 kap. 7

³ EUV3 vil som regel følge samme uddannelsesforløb som de unge under 25 år

talentspor.¹ Talentsporet indebærer, at mindst 25 pct. af skoleundervisningen i hovedforløbet foregår på højere niveauer end det obligatoriske. Det vil fremgå på elevens uddannelsesbevis om et eller flere fag er taget på ekspertniveau.

På trin 1 (social- og sundhedshjælper) kan eleven tage følgende fag på ekspertniveau:

- Pleje og dokumentation
- Rehabilitering & social- og sundhedsfaglig indsats

På trin 2 (social- og sundhedsassistent) kan eleven tage følgende fag på ekspertniveau:

- Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation
- Sygepleje
- Forebyggelse og rehabilitering

Valgfri specialefag

De valgfri specialefag har til formål at give eleven en specifik erhvervskompetence og udbydes på hovedforløbet. De valgfri specialefag er begrundet i uddannelsens kompetencemål både praktisk og teoretisk og foregår på ekspertniveau. Fagene giver eleven mulighed for at fordybe sig i et særligt fagområde, og dermed opnå en specifik erhvervskompetence. Faget skal bestås.

På social- og sundhedshjælperuddannelsen skal der som minimum vælges ét valgfri specialefag. På social- og sundhedsassistentuddannelsen skal der som minimum vælges to valgfri specialefag. Eleverne vælger specialefag blandt de specialefag, der er godkendt for uddannelsen og som skolen udbyder. De valgfri specialefag udbydes af en uges varighed.²

Se målene for de valgfri specialefag i gældende uddannelsesordning for social- og sundhedsuddannelsen.

Oversigt over valgfri specialefag

Social- og sundhedsuddannelsen Trin 1 (social- og sundhedshjælper)	Social- og sundhedsuddannelsen Trin 2 (social- og sundhedsassistent)
<ul style="list-style-type: none"> • Palliation 1 • Demens 1 • Rehabilitering 1 • Velfærdsteknologi 1 • Borgere med psykisk sygdom 	<ul style="list-style-type: none"> • Palliation 2 • Demens 2 • Rehabilitering 2 • Velfærdsteknologi 2 • Den opererede borger/patient • Organisation og ledelse • Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1 • Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2

¹ Eleven kan kun komme på "Talentspor", hvis dette aftales med arbejdsgiver og skrives ind i uddannelsesaftalen. Aftalen om Talentspor vil typisk indgås inden uddannelsesaftalen underskrives.

² BEK 1010 af 22/09/2014 § 30

Valgfag

Formålet med valgfaget er, at imødekomme elevinteresser samt give eleven mulighed for at vælge fag af betydning for videreuddannelse og fag, der supplerer den erhvervsrettede og almene undervisning. Der udbydes valgfag på trin 1 (social- og sundhedshjælper) og trin 2 (social- og sundhedsassistent). Eleven kan vælge mellem mindst to forskellige valgfag fra SOSU Sjællands valgfagskatalog, men udbuddet af valgfag kan variere. Valgfag bedømmes gennemført/ikke gennemført, se de generelle prøvebestemmelser.

Har skolen ikke elevgrundlag til at udbyde et andet fremmedsprog end engelsk, skal skolen henvise eleven til anden uddannelsesinstitution, der kan gennemføre undervisningen.¹

Praktik

Social- og sundhedshjælper (trin 1):

- Består af 3 praktikperioder i det primærkommunale område.

Social- og sundhedsassistent (trin 2):

- Består af 3 praktikperioder i henholdsvis sygehusvæsenet, det psykiatriske område og det primærkommunale område i nævnte rækkefølge. Sygehus- og psykiatripraktikken varer hver 14 uger, mens den kommunale praktik varer ca. 17 uger.

---

¹ LBK 789 af 16/06/2015 § 27

Pædagogisk assistentuddannelse

Formål med uddannelsen

Uddannelsen til Pædagogisk assistent har som overordnet formål, at eleven gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområder:

- 1) Praktiske pædagogiske opgaver, indsatser og aktiviteter.
- 2) Pædagogisk omsorgs- og relationsarbejde, der understøtter og styrker målgruppens trivsel og udvikling.
- 3) Praktisk pædagogisk arbejde, der styrker målgruppens livskvalitet og motivation til et sundt og aktivt liv, gennem sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter.
- 4) Praktisk pædagogisk arbejde med velfærdsteknologi, sociale og digitale medier, der understøtter teknologisk forståelse samt digital kultur.
- 5) Evaluering, dokumentation, samarbejde og kommunikation i forhold til områdets organisering og med henblik på udvikling af den pædagogiske praksis.

Uddannelsens varighed

Uddannelsens varighed varierer afhængigt af, om eleven er under eller over 25 år.

Uddannelsen består af:

- Grundforløb 2: Op til 20 ugers skoleundervisning
- Pædagogisk assistent for unge under 25 år: 2 år og 1½ måned heraf 47 ugers skoleundervisning.
- Pædagogisk assistent for voksne over 25 år: 2 år heraf 42 ugers skoleundervisning.

Uddannelsens fag og niveauer

Grundforløb 2 rettet mod pædagogisk assistentuddannelse

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	D-niveau	2 uger
Samfundsfag	E-niveau	3 uger
Psykologi	F-niveau	1 uge
Idræt	F-niveau	2 uger
Uddannelsesspecifikt fag		
Uddannelsesspecifikt fag		12 uger

I alt 20 uger

Pædagogisk assistentuddannelse for unge under 25 år

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	C-niveau	2 uger
Samfundsfag	C-niveau	3 uger
Bundne uddannelsesspecifikke fag		
Pædagogik	Avanceret	9 uger
Psykologi i den pædagogiske praksis	Avanceret	5 uger
Kommunikation i den pædagogiske praksis	Avanceret	3 uger
Sundhed i den pædagogiske praksis	Avanceret eller ekspert	3 uger
Bevægelse og idræt	Avanceret eller ekspert	4 uger
Natur og udeliv	Avanceret eller ekspert	3 uger
Digital kultur	Avanceret eller ekspert	3 uger
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis	Avanceret	5 uger
Arbejds miljø og ergonomi	Avanceret	2 uger
Valgfag og valgfri specialefag		
Valgfag		2 uger
Valgfri specialefag	Avanceret eller ekspert	3 uger

I alt 47 uger

Pædagogisk assistentuddannelse for voksne over 25 år (EUV)

Eleven, der er fyldt 25 år på tidspunktet for erhvervsuddannelsens begyndelse, skal gennemføre uddannelsen som EUV (erhvervsuddannelse for voksne).¹

EUV har samme mål, niveauer og afsluttende prøve som den tilsvarende erhvervsuddannelse for unge og giver ret til tilsvarende uddannelsesbevis og samme betegnelse. En EUV indledes med en vurdering af elevens praktiske og teoretiske kompetencer med udgangspunkt i målene for uddannelsen.² Læringsaktiviteterne for unge og voksne kan være forskellige.

Der skelnes mellem 3 modeller for EUV:

- 1) EUV1: Elever med min. 2 års meget specifik, relevant erhvervs erfaring.
- 2) EUV2: Elever med mindre end 2 års specifik, relevant erhvervs erfaring eller forudgående uddannelse.
- 3) EUV 3: Elever, der hverken har relevant erhvervs erfaring eller forudgående uddannelse.³

¹ Hvis en elev påbegynder uddannelsen (grundforløbet) inden de er fyldt 25 år vil de efterfølgende altid være en EUD-elev også selvom de er fyldt 25 år inden de starter på hovedforløbet.

² LBK 789 af 16/06/2015 kap. 7

³ EUV3 vil som regel følge samme uddannelsesforløb som de unge under 25 år

Fag	Præstationsstandarder	Vejledende tid
Grundfag		
Dansk	C-niveau	2 uger
Samfundsfag	C-niveau	3 uger
Bundne uddannelsesspecifikke fag		
Pædagogik	Avanceret	7 uger
Psykologi i den pædagogiske praksis	Avanceret	5 uger
Kommunikation i den pædagogiske praksis	Avanceret	3 uger
Sundhed i den pædagogiske praksis	Avanceret eller ekspert	3 uger
Bevægelse og idræt	Avanceret eller ekspert	3,5 uger
Natur og udeliv	Avanceret eller ekspert	3 uger
Digital kultur	Avanceret eller ekspert	3 uger
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis	Avanceret	4,5 uger
Valgfag og valgfri specialefag		
Valgfag		2 uger
Valgfri specialefag	Avanceret eller ekspert	3 uger

I alt 42 uger

Fagenes mål kan ses i gældende uddannelsesordning.

Ekspertfag og talentspor

Eleven, der ønsker og har forudsætninger for at gennemføre udvalgte fag på højere niveau (ekspertniveau), har mulighed for dette. Den vejledende varighed for faget på højere niveau skal svare til varigheden af faget på obligatorisk niveau.

Eleven kan vælge at tage ét eller flere fag på ekspertniveau. Hvis eleven (i samarbejde med arbejdsgiver) vælger at tage alle ekspertfag på det enkelte trin er eleven på det, der kaldes et talentspor.¹ Talentsporet indebærer, at mindst 25 pct. af skoleundervisningen i hovedforløbet foregår på højere niveauer end det obligatoriske. Det vil fremgå på elevens uddannelsesbevis om et eller flere fag er taget på ekspertniveau.

På pædagogisk assistentuddannelsen kan eleven tage følgende fag på ekspert niveau:

- Sundhed i den pædagogiske praksis
- Bevægelse og idræt
- Natur og udeliv
- Digital kultur

Valgfri specialefag

De valgfri specialefag har til formål at give eleven en specifik erhvervskompetence og udbydes på hovedforløbet. De valgfri specialefag er begrundet i uddannelsens kompetencemål både praktisk og teoretisk og foregår på ekspertniveau. Fagene giver eleven mulighed for at fordybe

¹ Eleven kan kun komme på "Talentspor", hvis dette aftales med arbejdsgiver og skrives ind i uddannelsesaftalen. Aftalen om Talentspor vil typisk indgås inden uddannelsesaftalen underskrives.

sig i et særligt fagområde, og dermed opnå en specifik erhvervskompetence. Faget skal bestå.

På pædagogisk assistentuddannelse skal eleven som minimum gennemføre to valgfri specialefag. Eleven vælger specialefag blandt de specialefag, der er godkendt for uddannelsen og som skolen udbyder. De valgfri specialefag udbydes af en eller to ugers varighed.¹

Se målene for de valgfri specialefag i gældende uddannelsesordning for pædagogisk assistentuddannelse

Oversigt over valgfri specialefag

Pædagogisk assistentuddannelse

- Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer (Avanceret og Ekspert)
- Det pædagogiske måltid og sundhed (Avanceret og Ekspert)
- Digital pædagogisk praksis (Avanceret og Ekspert)
- Naturen som pædagogisk læringsrum (Avanceret og Ekspert)
- Understøttende undervisning
- Læring og udvikling hos små børn
- Specialpædagogiske metoder
- Kulturel mangfoldighed i den pædagogiske praksis
- Medicinhåndtering
- Netværk og lokalsamfund i den pædagogiske praksis

Valgfag

Formålet med valgfaget er at imødekomme elevinteresser samt give eleven mulighed for at vælge fag af betydning for videreuddannelse og fag der supplerer den erhvervsrettede og almene undervisning. Eleven kan vælge mellem mindst to forskellige valgfag fra SOSU Sjællands valgfagskatalog, men udbuddet af valgfag kan variere. Faget bedømmes gennemført/ikke gennemført, se de generelle prøvebestemmelser.

Har skolen ikke elevgrundlag for at udbyde et andet fremmesprog end engelsk, skal skolen henvise eleven til anden uddannelsesinstitution, der kan gennemføre undervisningen.²

Praktik

Praktikken på pædagogisk assistentuddannelse består af 3 praktikperioder. Praktikken foregår inden for det kommunale, regionale eller private pædagogiske tilbud til børn, unge og voksne med behov for støtte og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter.

¹ BEK 1010 af 22/09/2014 § 30

² LBK 789 af 16/06/2015 § 27

Generelt for SOSU Sjælland

Pædagogiske og didaktiske overvejelser

SOSU Sjælland ønsker at eleven oplever et inspirerende undervisningsmiljø, der stimulerer til nysgerrighed og giver lyst til at lære. Vi har fokus på at mennesker lærer forskelligt, at læring går på tværs af skole og praktik, og at eleverne har forskellige erfaringer. Endelig skal eleven indgå aktivt i deres læringsproces for at tilegne sig handlingskompetencer og udvikle sig til kompetente medarbejder inden for området. [Læs mere her](#)

Lærerkvalifikationer

Skolens lærere uddannes løbende svarende til gældende bestemmelserne for undervisere ansat ved erhvervsskoler. Efteruddannelsesniveautet i SOSU Sjælland vil normalt være på pædagogisk diplomniveau. Skolens ledelse fastsætter rammerne for Efter- og videreuddannelse.

Uddannelsesplan og uddannelsesbog

Elevens personlige uddannelsesplan

I begyndelsen af uddannelsesforløbet udarbejder eleven, skolens vejledere og evt. ansættende myndighed i samarbejde den personlige uddannelsesplan for elevens uddannelsesforløb. Uddannelsesplanen omfatter en realkompetencevurdering af elevens forudsætninger i forhold til den ønskede uddannelse, herunder et evt. behov for supplerende undervisning.

Den personlige uddannelsesplan udarbejdes på grundlag af elevens forudsætninger sammenholdt med målene for den valgte uddannelse. I uddannelsesplanen angives elevens teoretiske og praktiske kompetence, som skolen har anerkendt, og det uddannelsesforløb, eleven skal gennemføre. Den personlige uddannelsesplan er digital og ligger i "Elevplan".

Uddannelsesplanen ajourføres løbende hele uddannelsen igennem af elev, skole og praktikvirksomhed. Uddannelsesplanen skal tage udgangspunkt i evt. tidligere uddannelsesplaner samt i den realkompetencevurdering, der er foretaget.¹

Den personlige uddannelsesplan skal indeholde:

- Elevens personlige data.
- Elevens personlige formål med uddannelsesforløbet, herunder elevens overordnede uddannelsesønsker og uddannelsesplaner.
- Evt. fravalg af engelsk og valg af alternativer.
- Evt. valg af højere niveau for grundfagene (højeste niveau, der undervises i på erhvervsuddannelserne er niveau C).
- Valg af valgfri specialefag og valgfag.
- Plan for praktikuddannelsen.
- Elevens formulerede faglige og personlige læringsmål for den kommende skole- eller praktikperiode.

---

¹ BEK 1010 af 22/09/2014 § 56

- Evt. godskrivning for dele af uddannelsen med angivelse af enten valg af anden undervisning eller afkortning af uddannelsen.
- Grundforløbselevens valg af hovedforløb.
- Evt. aftale om påbygning.
- Evt. valg af uddannelsesspecifikke fag på *Præstationsniveau Ekspert*.
- Evt. valg af talentspor.

Uddannelsesbog (gælder kun hovedforløb)

På hovedforløbet arbejder eleven med en digital uddannelsesbog, som påbegyndes ved hovedforløbets start. Uddannelsesbogen skal indeholde de nødvendige dokumentationer i elevens uddannelsesforløb, og foreligger digitalt i Elevplan. Elevplan fungerer således som et samarbejdsredskab mellem eleven, skolen og praktikvirksomheden.

I uddannelsesbogen ligger som minimum kopi af uddannelsesaftalen, skolevejledninger og praktikerklæringer inkl. evt. dokumentation for praktik i udlandet.

Uddannelsesbogen er elevens egen, og eleven har pligt til at vedligeholde uddannelsesbogen med udstedte beviser og eventuelle revisioner af den personlige uddannelsesplan. Skolen har pligt til at følge op herpå og eventuelt bistå eleven. Eleven skal orientere praktikvirksomheden om uddannelsesbogens indhold.¹

Godskrivning

Eleven kan på baggrund af allerede opnåede kvalifikationer og kompetencer få godskrivning for dele af uddannelsen. Godskrivning i forhold til praktikdelen gives til eleven, hvis der forefindes dokumentation for meget specifik, relevant erhvervs erfaring. Godskrivningen medfører som udgangspunkt en afkortning af uddannelsen. Godskrivning sker altid på baggrund af en realkompetencevurdering af eleven i forhold til lovgivningen på området.

I forbindelse med godskrivning gøres eleven opmærksom på, at afsluttende praktikvurdering og afsluttende prøve indeholder elementer fra samtlige fagområder i uddannelsen.

Realkompetencevurdering

Realkompetencevurderingen foretages ud fra elevens:

- Formelle kompetencer, fx fra tidligere uddannelse med dokumentation.
- Ikke formelle kompetencer, fx tidligere erhvervs erfaring.
- Uformelle kompetencer.

---

¹ BEK 1010 af 22/09/2014 § 60

Realkompetencevurdering for unge under 25 år

Kompetencevurderingen finder sted inden for uddannelsens første 2 uger på skolen. Her foretages en faglig vurdering af elevens kompetencer og herunder også evt. mulighed for godskrivning af elementer uden afkortning af uddannelsen.

Realkompetencevurdering for voksne over 25 år (EUV)

Hvis eleven er 25 år ved uddannelsesstart foretages realkompetencevurderingen før undervisningen påbegyndes.¹

Godskrivning for praktik

Godskrivning for dele af praktikuddannelsen gives på baggrund af uddannelse eller meget specifik, relevant beskæftigelse inden for social- og sundhedsområdet eller det pædagogiske område. EUV-elever kan få godskrivning for praktik ud fra den standardgodskrivning, der er beskrevet i uddannelsernes uddannelsesbekendtgørelser. Læs mere om godskrivning for praktik i bilag 1 i nedenstående link:

- Pædagogisk assistentuddannelse [læs mere](#)
- Social- og sundhedsuddannelsen [læs mere](#)

Godskrivning for skoleundervisning

Godskrivning for dele af skoleundervisningen gives på baggrund af dokumenteret gennemført undervisning eller på baggrund af realkompetencer, der står mål med grundfag og uddannelsesspecifikke fag på de relevante niveauer. Hvis godskrivning sker på baggrund af uddannelse eller beskæftigelse, der ikke fuldt ud modsvarer indholdet af et undervisningsfag, som eleven får fritagelse for, kan skolen kræve, at eleven deltager i den undervisning i faget, som er nødvendigt for at nå uddannelsens mål.²

I skoleundervisningens tematisering bidrager flere fag med mål og lektioner. Grundfagene er i tæt samspil med uddannelserne og de øvrige fag, som indgår heri.

Grundfag

- *Dansk:* Kan eleven dokumentere det påkrævede niveau i faget, skal der gives godskrivning for undervisning, standpunktsbedømmelse og prøve.
  - *Grundforløb 2:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i dansk på et højere niveau (dog højst C-niveau) eller undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.
  - *Hovedforløbene:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.
- *Engelsk:* Kan eleven dokumentere det påkrævede niveau i faget, skal der gives godskrivning for undervisning, standpunktsbedømmelse og prøve.
  - *Grundforløb 2:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i engelsk på et højere niveau (dog højst C-niveau) eller undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.

---

¹ Hvis eleven er under 25 år ved start på en grundforløb vil eleven altid anses for at være "ung under 25 år" også selvom eleven starter på hovedforløb efter vedkommende er fyldt 25 år.

² BEK 1010 af 22/09/2014 § 59, stk.3

- *Social- og sundhedsassistentuddannelsen:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i engelsk på et højere niveau (dog højst C-niveau) eller undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.
- *Naturfag:* Har eleven de formelle kompetencer på fagets niveau, kan godskrivning gives for standpunktsbedømmelse og prøve. Eleven følger undervisningen i naturfag, da faget er målrettet social- og sundhedsuddannelsen.¹
- *Samfundsfag:* Kan eleven dokumentere det påkrævede niveau og indhold i faget, skal der gives godskrivning for undervisning, standpunktsbedømmelse og prøve.
  - *Grundforløb 2:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i samfundsfag på et højere niveau (dog højst C-niveau) eller undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.
  - *Hovedforløbene:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.
- *Idræt:* Kan eleven dokumentere det påkrævede niveau og indhold i faget, gives der godskrivning for undervisning, standpunktsbedømmelse og prøve.
  - *Grundforløb 2:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i idræt på et højere niveau (dog højst C-niveau) eller undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.
- *Psykologi:* Kan eleven dokumentere det påkrævede niveau og indhold i faget, gives der godskrivning for undervisning, standpunktsbedømmelse og prøve.
  - *Grundforløb 2:* Hvis eleven er under 25 år tilbydes eleven undervisning i psykologi (dog højst C-niveau) på et højere niveau eller undervisning i valgfag fra valgfagskataloget. Er eleven over 25 år får eleven afkortet sin uddannelse.

Bundne uddannelsesspecifikke fag

Bundne uddannelsesspecifikke fag, der kan sidestilles i niveau og indhold med tilsvarende fag erhvervet i en anden uddannelsessammenhæng, kan evt. give godskrivning for standpunktsbedømmelse og prøve. Eleven tilbydes undervisning i et andet fag i fagrækken på et højere niveau. Eleven kan også vælge at få afkortet sin uddannelse.

Påbygning

Formålet med studierettet påbygning er, at eleven kan supplere erhvervskompetencen med hel eller delvis studiekompetence. Eleven kan som erhvervsrettet påbygning vælge at supplere de obligatoriske mål i uddannelsen ved at vælge yderligere undervisning inden for de valgfri specialefag i uddannelsen.

Påbygning aftales individuelt med eleven ved et uddannelsesmæssigt behov, eventuelt i samarbejde med en anden uddannelsesinstitution og/eller ansættende myndighed.²

---

¹ jf. "Vejledning Grundfagsbekendtgørelsen – Fysik, kemi, naturfag". Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, EUD kontoret, 2015

² BEK 1010 af 22/09/2014 § 37

Praktikuddannelsen

Formål

Praktikuddannelsen skal give eleven mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetencer i et fagligt funderet praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Tilrettelæggelse

Praktikuddannelsen tilrettelægges ud fra den enkelte uddannelses samlede praktikmål således, at der for den enkelte elev er en tydelig sammenhæng og progression i arbejdet med målene.

I praktikuddannelsen afsættes tid til vejledning, fordybelse og refleksion i forbindelse med de udførte arbejdsopgaver.

Praktikuddannelsen tilrettelægges med udgangspunkt i:

- Elevens personlige uddannelsesplan.
- Praktikmålene.
- Elevens personlige læringsmål, udarbejdet i samarbejde med kontaktlærer.

I slutningen af praktikperioden udarbejder eleven læringsmål for den kommende skoleperiode sammen med sin praktikvejleder.

Praktikuddannelsen tilrettelægges således, at eleven støttes i:

- At tage initiativer og arbejde opsøgende og undersøgende i forhold til opgaver og uddannelsesmæssige udfordringer.
- At arbejde analyserende ved udvælgelse og anvendelse af relevant viden fra skole- og praktikperioder, for på den baggrund at forstå de opgaver, handlinger og oplevelser, eleven har i praktikken.
- At reflektere over egne handlinger og oplevelser på baggrund af tidligere erfaringer og viden.

Skolen og praktikstederne indgår i et forpligtende samarbejde som supplerer og understøtter elevens oplevelse af sammenhæng og meningsfuldhed i uddannelsen. Skolen og praktikuddannelsen uddyber kendskabet til hinandens kulturer ved løbende drøftelser af læringssyn, begreber og faglige metoder.

Progression i praktikmålene.

I praktikuddannelsen anvendes præstationsstandarderne "begynder", "rutineret" og "avanceret" til at synliggøre sværhedsgraden og kompleksiteten, så eleven ved afslutningen af uddannelsens sidste praktikperiode opnår et avanceret niveau, der svarer til de krav, som stilles til en færdiguddannet.

Social- og sundhedsuddannelsen

I uddannelsesordningen for social- og sundhedsuddannelsen af 1. august 2015 er praktikmålene slutmål. De er defineret for henholdsvis trin 1 og trin 2.

Ved udfyldelsen af praktikerklæringen foretages en samlet vurdering af elevens opnåede kompetencer inden for praktikmålene.

Trin 1 (social- og sundhedshjælper)

I første og anden praktikperiode skal eleven nå praktikmålene på henholdsvis begynder og avanceret niveau. Enkelte mål skal dog kun nås på rutineret niveau i 2. praktikperiode, og avanceret niveau i 3. praktikperiode. Progressionen i praktikmålene skal kvalificere den vejledende praktikerklæring efter første og anden praktikperiode.

Trin 2 (social- og sundhedsassistent)

Eleven skal kontinuerligt gennem uddannelsen tilegne sig erhvervsfaglig kompetencer (viden, færdigheder, faglige vurderinger og etiske overvejelser).

Specialerne og de givne rammer på praktikstederne betyder, at eleven har forskellige læringsmuligheder. Praktikstederne skal samlet set sikre, at eleven får mulighed for at opnå slutmål for den samlede uddannelse.

For at gøre praktikmål retningsvisende er en operationalisering nødvendig i alle tre sektorer: Praktikperiode 4 – sygehusvæsenet, Praktikperiode 5 – psykiatrisk område, Praktikperiode 6 – primærkommunale område. Eleven skal bestå alle tre områder

Pædagogisk assistentuddannelse

Eleven skal igennem uddannelsen afprøve og udvikle sin erhvervsfaglige kompetence, samt udvikle sin forståelse for sin rolle som fagperson inden for det pædagogiske område. De forskellige institutionstyper og givne rammer betyder at eleven har forskellige læringsmuligheder. Eleven skal som udgangspunkt nå målene på rutineret niveau i den første og anden praktikperiode i henhold til bilag 1.

Ved afslutningen af praktikuddannelsen skal eleven nå målene på avanceret niveau.

Vejledning i praktikken

Elevens praktikuddannelse foregår i et samspil imellem elev og praktikvejleder og det øvrige personale på praktikstedet. Praktikuddannelsen og vejledningen i tilknytning hertil skal tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af viden, færdigheder og faglige vurderinger og etiske holdninger inden for uddannelsens områder.

Samtaler i praktikperioderne

Der afholdes følgende samtaler i praktikken:

- *Forventningssamtale* afholdes i løbet af de første 14 dage af praktikperioden mellem praktikvejleder og elev. Plan for praktikforløbet aftales mellem elev og vejleder til forventningssamtalen.
- *Ugentlig vejledningssamtale* afholdes mellem elev og praktikvejleder, for at eleven kan udvikle sine erhvervsfaglige kompetencer og arbejde med målene for uddannelsen. Det anbefales, at der er fastlagt et tidspunkt hver uge, hvor samtalerne finder sted, og at der eksempelvis sættes en time af til samtalen.

- *Midtvejs i praktikperioden afholdes en samtale, hvor der gøres status over elevens niveau i forhold til praktikmålene. Praktikvejlederen dokumenterer elevens status, og eleven får en kopi af notatet.*
- *Praktikperioden afsluttes med en samtale, hvor praktikerklæring udfyldes og lægges ind i Elevplan.*

Indhold og tilrettelæggelse af de ugentlige vejledningssamtaler

Enkelte af de ugentlige vejledningssamtaler kan planlægges med flere elever, hvor der sammen med en eller flere praktikvejledere reflekteres over generelle læringsituationer.

Den ugentlige samtale kan tage udgangspunkt i elevens oplevelser på praktikstedet, oplevede situationer eller problemstillinger i arbejdssituationen, elevens logbog eller situationer, som vejlederen vurderer, er nødvendige eller værdifulde at reflektere over. Eleven og praktikvejleder afslutter vejledningssamtalen med at aftale en plan frem til den næste vejledningssamtale, omkring arbejdsopgaverne og elevens arbejde i fordybelsestimerne.

Eleven er ansvarlig for at notere aftalerne, så elev og praktikvejleder kan samle op på aftalerne ved næste vejledningssamtale.

Fordybelsestid i praktikken

Social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse er vekseluddannelser. Uddannelserne sker i en vekselvirkning imellem skole- og praktikperioder, så eleven igennem udvikling af erhvervsfaglige kompetencer opnår fagidentitet inden for området.¹ Vekselvirkningen og inddragelsen af erfaringer fra teorien til praksis og omvendt udvikler elevens evne til at reflektere over oplevede problemstillinger og til at medtænke teori i en konkret praksis.

Det er SOSU Sjællands mål, at eleven igennem uddannelsen oplever en sammenhæng imellem skole- og praktikperioder, at uddannelsesforløbet er meningsfuldt og at de enkelte dele af uddannelsen supplerer hinanden.

For at eleven har mulighed for at fordybe sig i praktikperiodens faglige og teoretiske indhold, gives eleven som udgangspunkt *fire timers fordybelsestid om ugen*. Timernes indhold og placering planlægges i samarbejde mellem elev og praktikvejleder med udgangspunkt i elevens læringsbehov. Dette vil give den enkelte elev mulighed for at fordybe sig i udvalgte områder eller problemstillinger i relation til praksis.

Rammer og vilkår for fordybelsestiden aftales og planlægges individuelt med det enkelte praktiksted, og det er en forudsætning, at eleven i samarbejde med sin praktikvejleder har planlagt, hvad den konkrete fordybelsestid bør anvendes til. Dette kan eksempelvis være:

- Elevcafe.
- Udvikling af personlige kompetencer.
- Logbogsskrivning.
- Refleksion over praksis.

---

¹ BEK 1010 af 22/09/2014 kap. 1

- Undervisning og forberedelse til denne.
- Færdigheds- og simulationstræning.
- Tilegnelse af praksisrelateret teori.

Elev og praktikvejleder er begge ansvarlige for opfølgning af fordybelsestimerne, idet eleven må kunne forvente respons på evt. skriftligt arbejde.

Praktik i udlandet

Det er muligt at afvikle dele af praktikuddannelsen i udlandet. Praktikophold i udlandet tilrettelægges individuelt i et tæt samarbejde imellem elev, arbejdsgiver og skole [læs mere her](#)

Vejledning og støtte i uddannelsen

Læs om tilbud om vejledning og særlig støtte på skolens hjemmeside: [Læs mere her](#)

Bedømmelsesplan og prøvebestemmelser

Skolens bedømmelsesplan har til formål at sikre, at skolen lever op til de krav, der stilles for løbende og afsluttende bedømmelse af elevens udvikling og standpunkt og vejledning i forhold til dette.¹

Skolens bedømmelsesplan består af 5 dele, der skal dokumentere de faglige og personlige kompetencer eleven har erhvervet sig i uddannelsen:²

- 1) Den løbende evaluering.
- 2) Skolevejledninger via Elevplan.
- 3) Praktikerklæringer i praktikuddannelsen (gælder ikke grundforløb).
- 4) Standpunktsbedømmelser og/eller prøver i bundne uddannelsesspecifikke fag og grundfag.
- 5) Den afsluttende prøve.

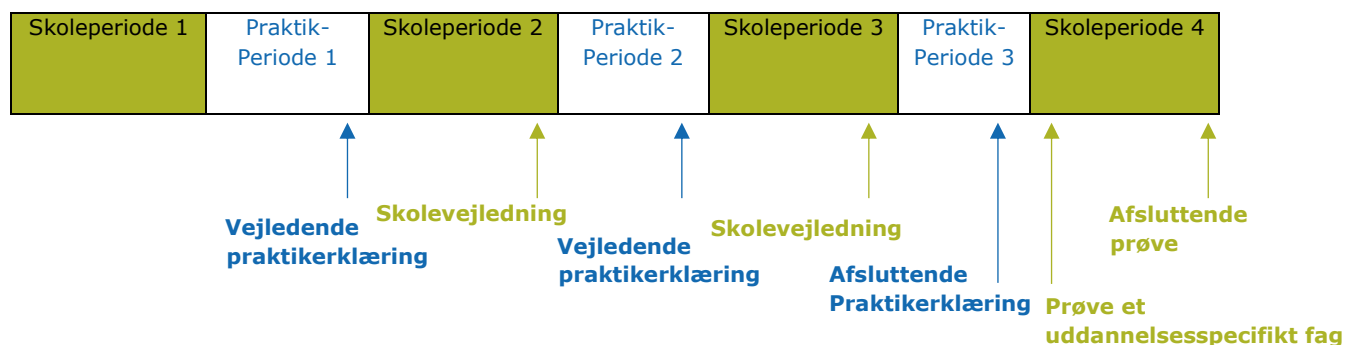
¹ BEK 1010 af 22/09/2014 § 78 stk. 3

² BEK 1010 af 22/09/2014 §§ 41 og 42

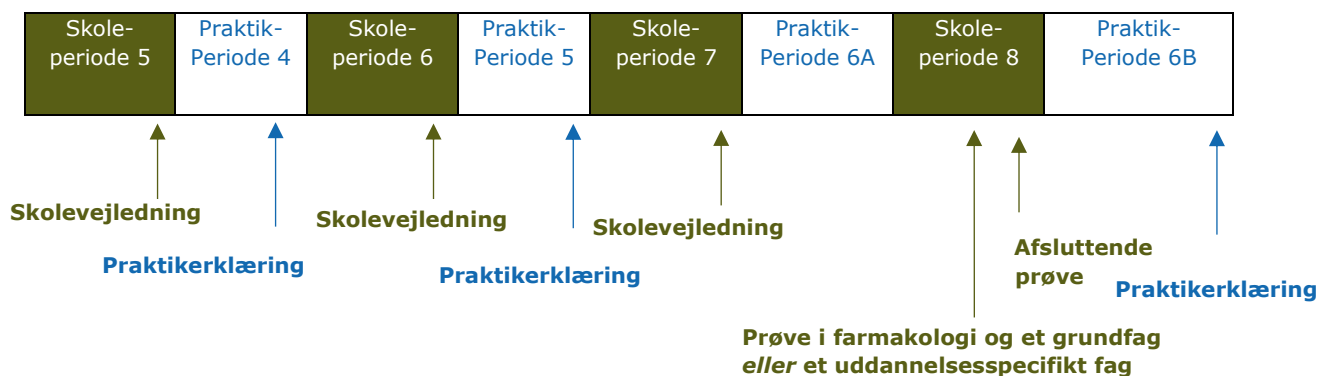

Løbende evaluering i skole- og praktikperioder

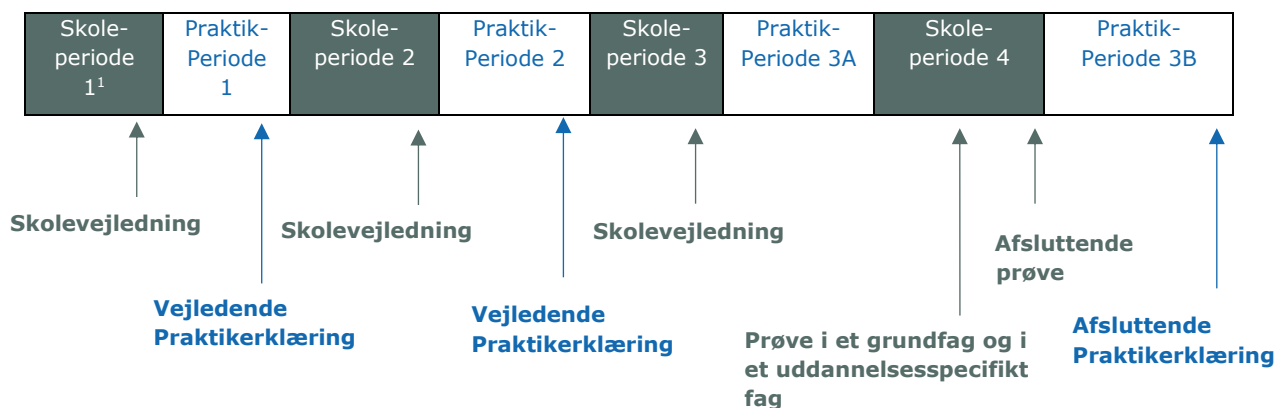
Social- og sundhedshjælper (trin 1)

Social- og sundhedsassistent (trin 2)

Pædagogisk assistent

¹ EUD-elever på den pædagogiske assistentuddannelse: Da skoleperiode 1 har en varighed på 4 uger for EUD-eleverne gives der kun afgivet vejledende karakterer i følgende fag: Pædagogik, Bevægelse og idræt, Kulturelle udtryksformer og Arbejdsmiljø og ergonomi.
EUV-elever på den pædagogiske assistentuddannelse: Da skoleperiode er 1 har en varighed på 1 uge for EUV-eleverne får disse elever ikke en skolevejledning.

Der foretager løbende en bedømmelse af elevens præstationer under hele elevens uddannelse, i både skole- og praktikperioder. Formålet med den løbende bedømmelse er at vejlede eleven og give grundlag for udstedelse af skolevejledning. Den løbende evaluering vil foregå mellem elev og faglærer i den daglige undervisning, via kontaktlærersamtaler samt samtaler med elevens praktikvejleder. I slutningen af hver skoleperiode bliver der via Elevplan afgivet vejledende karakterer i alle fag ud fra de fastsatte mål for skoleperioden. Den udtrykker elevens standpunkt på det givne tidspunkt.

Elever der afbryder uddannelsen uden at færdiggøre uddannelsen, har krav på at modtage en skolevejledning. Skolevejledningen dokumenterer de uddannelseselementer, eleven har gennemført.¹ Hvis en elev, afbryder uddannelsen i en praktikperiode, skal praktikstedet udfærdige en "Erklæring om delvist gennemført praktikperiode". Erklæringen kan findes [HER](#)

På tilsvarende vis vil der i slutningen af hver praktikperiode blive udarbejdet en praktikerklæring. Skema til udfyldelse af praktikerklæringen findes på skolens hjemmeside.

I slutningen af uddannelsesforløbet afgives standpunktskarakterer i alle fag, og der aflægges prøver, som det fremgår af oversigten længere nede.

Samtaler og karaktergivning

Ved afslutning af hver skoleperiode afholder kontaktlærer samtaler med eleven. Samtaler med kontaktlærer ved udstedelse af vejledende karakterer indeholder følgende:

- Elevens selvevaluering i forhold til målene i skoleperioden inden for de enkelte fag.
- Faglærerens vurderinger i de enkelte fag.
- Elevens og kontaktlærerens kommentarer i forhold til udvikling af de personlige kompetencer.
- Vurdering af behov for supplerende læring i skole eller praktik.
- Evt. andre relevante oplysninger, som har betydning for elevens fortsatte uddannelsesforløb.

Vejledende karakterer/standpunktskarakterer gives via Elevplan. Øvrig dokumentation fra samtalen lægges i Elevplan.²

Praktikerklæring

Ved afslutning af hver praktikperiode udarbejdes en praktikerklæring. Praktikerklæringen drøftes i et samarbejde mellem praktikvejleder og elev.³

Praktikerklæringen efter 1. og 2. praktikperiode i social- og sundhedsuddannelsen trin 1 (social- og sundhedshjælper) og den pædagogiske assistentuddannelse er vejledende, hvorfor der ikke kan stilles krav om vurderingen 'Godkendt' for at eleven kan fortsætte sit uddannelsesforløb. Der udarbejdes en vejledende praktikerklæring med angivelse af:

- De arbejdsområder og funktioner eleven har beskæftiget sig med.

---

¹ BEK 1010 af 22/09/2014 § 79 stk. 2

² BEK 1010 af 22/09/2014 § 79

³ BEK 1010 af 22/09/2014 § 80

- Hvorvidt eleven har nået målene for praktikperioden sammenholdt med elevens personlige uddannelsesplan.
- Hvorvidt praktikken vurderes 'Godkendt' eller 'Ikke godkendt'.
- Vurdering af behov for supplerende læring i skole eller praktik.
- Evt. andre relevante oplysninger, som har betydning for elevens fortsatte uddannelsesforløb.

De øvrige praktikerklæringer i uddannelserne er alle afsluttende praktikbedømmelser med angivelse af:

- De arbejdsområder og funktioner eleven har beskæftiget sig med.
- Hvorvidt eleven har nået målene for den praktiske del af hovedforløbet med vurderingen 'Godkendt' eller 'Ikke godkendt'.

Blanket til brug for praktikerklæringer er udarbejdet af det faglige udvalg. Eleven har ansvar for, at kontaktlæreren bliver bekendt med praktikerklæringen. Praktikerklæringen skal indsendes til skolen.

Standpunktsbedømmelser i praktikuddannelsen

Standpunktsbedømmelsen i praktikerklæringen i 3. praktikperiode i social- og sundhedsuddannelsen trin 1 (social- og sundhedshjælper) og pædagogisk assistentuddannelse samt alle praktikperioder på social- og sundhedsuddannelsen trin 2 (social- og sundhedsassistent) skal være vurderingen 'Godkendt' for at eleven kan gå op til afsluttende prøve.

Vurderingerne i praktikerklæringerne sker ud fra de samlede mål for praktikken.¹

Såfremt eleven ikke har opnået vurderingen 'Godkendt' afholdes en uddannelsessamtale med henblik på eventuelt tilrettelæggelse af et nyt forløb. Ved uddannelsessamtalen vurderes elevens mulighed for at opnå de påkrævende niveauer. Ansættende myndighed inddrages i dialogen i forhold til en eventuel forlængelse af uddannelsesaftale. Det ændrede uddannelsesforløb indarbejdes i elevens personlige uddannelsesplan og der udarbejdes tillæg til uddannelsesaftalen. Uddannelsen forlænges evt. med en ny praktikperiode efter aftale mellem arbejdsgiver og skole, hvorefter der afholdes grundfagsprøve/prøve i uddannelsesspecifikke fag og afsluttende prøve snarest muligt.

---

¹ Se bilag 1: Taksonomi i skole- og praktikuddannelsen.

Prøvers antal og placering i skoleuddannelserne

Uddannelse	Fag der skal være bestået	Prøve i grundfag og uddannelsesspecifikke fag	Afsluttende prøve
Grundforløb 1 EUD		<ul style="list-style-type: none"> Dansk E <i>eller</i> Engelsk F (valgfag) 	Ingen prøve
Grundforløb 1 EUX	<ul style="list-style-type: none"> Dansk C, Engelsk C Samfundsfag C 	<ul style="list-style-type: none"> Dansk C, Engelsk C <i>eller</i> Samfundsfag C 	Ingen prøve
Grundforløb 2 Pædagogisk assistent	<ul style="list-style-type: none"> Dansk niveau D Samfundsfag niveau E, Idræt niveau F, Psykologi niveau F Førstehjælp og elementær brandbekæmpelse. 	<ul style="list-style-type: none"> Dansk D <i>eller</i> Engelsk F (valgfag) 	Mundtlig prøve, (Skills-baseret)
Grundforløb 2 Social- og sundhedsuddannelsen	<ul style="list-style-type: none"> Dansk niveau D Naturfag niveau E Førstehjælp og elementær brandbekæmpelse. 	<ul style="list-style-type: none"> Dansk D <i>eller</i> Naturfag E <i>eller</i> Engelsk F (valgfag) 	Mundtlig og praktisk prøve, (Skills-baseret)
Social- og Sundhedsuddannelsen Trin 1	<ul style="list-style-type: none"> Uddannelsesspecifikke fag Det valgfri speciale fag 	<ul style="list-style-type: none"> Et uddannelsesspecifikt fag (<i>Undtaget: arbejdsmiljø/ergonomi</i>) eller Engelsk E (valgfag) 	En praktisk prøve med udgangspunkt i en case.
Social- og Sundhedsuddannelsen Trin 2	<ul style="list-style-type: none"> Uddannelsesspecifikke fag, De to valgfri specialefag Naturfag niveau C 	<ul style="list-style-type: none"> Mundtlig/skriftlig prøve i farmakologi <i>og</i> Dansk C, Naturfag C, Engelsk D <i>eller</i> et uddannelsesspecifikt fag. 	En mundtlig prøve med udgangspunkt i et projekt.
Pædagogisk assistentuddannelse	<ul style="list-style-type: none"> Uddannelsesspecifikke fag De tre valgfri specialefag. 	<ul style="list-style-type: none"> Dansk C, Samfundsfag C eller Engelsk E (valgfag) og Et uddannelsesspecifikt fag, (<i>Undtaget: arbejdsmiljø/ergonomi</i>) 	En mundtlig prøve med udgangspunkt i et projekt.

Prøverne ligger i sidste skoleperiode, undtaget er dog grundfagsprøverne på den pædagogiske assistentuddannelse, der ligger i slutningen af 3. skoleperiode.

Taksonomier i uddannelsen

Taksonomi er en betegnelse for, på hvilket niveau eleven skal nå uddannelsens mål.

I skoleuddannelsen

Se bilag 1.

I praktikuddannelsen

BEK 1010 § 34 – præstationsstandarder, se bilag 1

Praktiske oplysninger om uddannelserne

Praktiske oplysninger om skolen og uddannelsernes opbygning og indhold findes på skolens hjemmeside www.sosusj.dk.

Her findes også oplysninger om:

- Adgang, optagelse og ansættelse. [Læs mere her](#)
- De enkelte holds start og sluttidspunkter inkl. ferieperioder. [Læs mere her](#)
- Kompetenceafklaring i forbindelse med ansøgning/optagelse. Se under den enkelte uddannelse [Læs mere her](#).
- Elevens arbejdstid herunder regler for fremmøde og fravær. [Læs mere her](#)
- Ordensregler. [Læs mere her](#)
- Klagevejledninger [Læs mere her](#)
- Generelle prøvebestemmelser [Læs mere her](#)

I undervisningsplanen henvises til følgende love og bekendtgørelser:

- Lovbekendtgørelse nr. 789 af 16/06/2015
- Hovedbekendtgørelse nr. 367 af 19/04/2016
- Bekendtgørelse om uddannelserne nr. 1638 af 15/12/2015 om pædagogisk assistentuddannelse og nr. 270 af 15/03/2016 om social- og sundhedsuddannelsen af
- Uddannelsesordningerne, Pædagogisk assistentuddannelse af 12/08/2016 og Social- og sundhedsuddannelsen af 15/07/2016
- Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser nr. 41 af 16/01/2014
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse nr. 262 af 20/03/2007
- Bekendtgørelse om grundfag og centralt udarbejdede valgfag i erhvervsuddannelserne nr. 683 af 08/06/2016

Bilag 1: Taksonomier i skole- og praktikuddannelsen

Målene er gældende for både skole- og praktikperioder	
Begynder	Eleven kan løse en opgave og udføre en aktivitet i en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling eller kan udføre en mere kompliceret aktivitet under vejledning. På dette niveau lægges der vægt på personlig kompetence til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og kompetence til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveauet grundlægges ligeledes selvstændighed i opgaveløsning.
Rutineret	Eleven kan planlægge og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem i en rutinemæssig eller kendt situation og omgivelse, alene og i samarbejde med andre. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.
Avanceret	Eleven kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.
Ekspert	Eleven kan løse komplekse arbejdsopgaver og kan argumentere for valgte løsninger af opståede problemer. Der lægges vægt på evnen til at kunne bruge allerede opnåede kompetencer i en ny kontekst, på evnen til at arbejde med overblik og deltage i arbejdspladsens innovative processer. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til målrettet at kunne planlægge, tilrettelægge, udføre og evaluere arbejdsprocesserne således, at kvaliteten i processen og resultatet sikres. Endvidere lægges vægt på, at eleven kan vurdere og begrunde behovet for forbedringer af arbejdsprocesser, samt på at eleven kan kommunikere om sin faglighed i alle relevante sammenhænge.